

Nyárfa Levél

I. ÉVFOLYAM 3. SZÁM
2011. OKTÓBER

NYÁREGYHÁZA KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATÁNAK LAPJA

EMLÉKEK,
ÜZENETEK
2011 – BŐL
A 700 ÉVES
NYÁREGYHÁZANAK

NYÁREGYHÁZA KÖZSÉG KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK FONTOSABB DÖNTÉSEI

2011. SZEPTEMBER 29.

A KÉPVISELŐ-TESTÜLET

» elfogadta az önkormányzat 2011. évi I. féléves gazdálkodásáról szóló tájékoztatót és módosította a tárgyévi költségvetési rendeletét.

» elfogadta az Nyár-Víz Kft. 2011. I. félév gazdálkodásáról szóló tájékoztatót.

» elfogadta a „Nyáregyháza 600 éves” ünnepség pénzügyi beszámolóját.

» a Nyáry Pál Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény, valamint a Napsugár Óvoda házirendjének módosítását jóváhagyta.

» nem fogadta el a szolgáltatónak a csatorna és szennyvíz tisztítómű használatáért fizetendő díjak megállapítására vonatkozó javaslatát, ezzel kapcsolatos egyeztetéssel bízta meg a polgármestert.

» elrendelte a csatorna-beruházás I. üteme megvalósulásának vizsgálatát, melyhez ideiglenes bizottságot hozott létre.

» Pest Megye Területrendezési Terv felülvizsgálatához javasolta egy déli elkerülő út nyomvonalának feltüntetését a településen átmenő forgalom mérséklése érdekében.

» meghatározta – kedvező feltételek fennállása esetére – a tárgyéven javítandó helyi utak sorrendjét.

» csatlakozott a Bursa Hungarica felsőoktatási ösztöndíjpályázat 2012. évi fordulójához.

» módosította a zeneművészeti képzés során fizetendő térítési díj meghatározásáról szóló rendeletét, mely alapján a térítési díjak a 2011/2012 tanév vonatkozásában 500 Ft-tal emelkednek.

» elfogadta a Katolikus Egyházközség és a Hagymányörző Szeretet Csoport kérelmét, miszerint az idei évben egy-egy alkalommal térítésmentesen rendezhetnek bált az általános iskola aulájában.

» 25.000 forint támogatást biztosított a Két Szív Római Katolikus Plébánia részére a felsőnyáregyházi kereszt felújításához és emléktábla elhelyezéséhez.

» jóváhagyta a Dánszentmiklós-Nyáregyháza Víziközmű Társulat által felvett hitelek prolongálását, és döntött az önkormányzat által 2010-ben felvett működési hitel visszafizetéséről, illetve a 2006-ban felvett likvid hitel meghosszabbításáról.

» döntött arról, hogy – előzetes műszaki felmérést követően – felhívást tesz közzé az üres önkormányzati bérlakások hasznosításával kapcsolatban.

» meghatározta az október 23-i ünnepség időpontját.

» 30.000 forint támogatást nyújtott a Szüreti Multság és Bál megrendezéséhez.

A Képviselő-testület további döntései a működését dokumentáló jegyzőkönyvekben a Polgármesteri Hivatalban, valamint az Önkormányzat honlapján tekinthetők meg.

Zinger Miklós
jegyző

Magyarország egész területén 2011. október 1. és 2011. október 31. között népszámlálásra kerül sor. A törvény értelmében az adatszolgáltatás – a nemzetiségre, az anyanyelvre, a vallásra, a tartós betegségre és a fogyatékosagra vonatkozó kérdések kivételével – kötelező.

A számlálóbiztosok mindenkire eljuttatják a kérdőív egy-egy példányát és a kitöltést segítő útmutatót. A kérdéseket többféle módon is meg lehet válaszolni. Egyrészt az interneten keresztül a www.enepszamlalas.hu honlapon, ahol a lakáskérdőív első oldalán található azonosító és internetes belépési kód megadásával lehetővé válik a népszámlálási kérdőívcsomag on-line felületen történő kitöltése. A netes oldal 2011. október 1-je és 16-a között fogadja az adatokat.

A kérdőívet mindenki saját maga is kitöltheti. Amennyiben az adatszolgáltatói csomagban található egy darab személyi kérdőív nem elegendő az adatszolgáltatási kötelezettség teljesítéséhez, akkor a számlálóbiztos további kérdőíveket ad. A kitöltött papír kérdőíveket a kapott borítékba helyezve a számlálóbiztosnak kell átadni. A papír alapú önköltésre is 2011. október 1-je és 16-a között van lehetőség. A kérdések a számlálóbiztosnak is megválaszolhatók, akik október 31-ig mindenkit felkeresnek. Ehhez a borítékban található kérdőíveket őrizze meg! Egy átlagos létszámú, 2-3 fős családban az összeírás mintegy 25-30 percig tart.

A statisztikai törvény értelmében a KSH egyedi, a válaszadó személyét felfedő adatot semmilyen szervnek nem adhat át. A kérdőíven nem szerepel név, és az azonosító adatokat, így a lakcímet is a feldolgozás után/során teljesen külön adatbázisban kezelik. Az adatfeldolgozás után a papír kérdőívek megsemmisítésre kerülnek.

Ha az adatgyűjtéssel kapcsolatban bármilyen kérdése van, az ingyenesen hívható 06-80-200-014-es vagy 06-80-200-224-es telefonszámon, munkanapokon 8-20, hétfőn 10-18 óra között kaphat tájékoztatást. A népszámlálással kapcsolatban informálódhat a www.nepszamlalas.hu honlapon is.

Kérjem, hogy a számlálóbiztosok munkáját együttműködésükkel segítsék!

Köszönjük, hogy a 2011. évi népszámlálás sikeres végrehajtásában együttműködik velünk.

BELSŐ VIZSGÁLAT INDULT A CSATORNA ÉPÍTÉS I. ÜTEME KAPCSÁN

2011. június 21-én Nyáregyháza és Dánszentmiklós Képviselő-testületei közös ülésen döntöttek arról, hogy az I. ütemben elkészült csatorna-rendszer hosszú távú üzemeltetésére az Innoterv Magyarország Zrt-vel kötött koncessziós szerződést a II. ütem megépítését követően felmondják, és társulási formában kívánják a rendszert tovább üzemeltetni. Ebből következik, hogy a jelenlegi üzemeltető (aki egyben az I. ütem kivitelezője is volt) és az önkormányzatok között pénzügyi elszámolást kell végezni.

Az Önkormányzat vezetése az Innoterv Magyarország Zrt. 2011. július 29. napján kelt leveléből szerzett értesülést arról, hogy a csatorna-beruházás I. üteméhez kapcsolódóan egy 2005. január 24. napján kötött megállapodás, valamint annak 2006. október 17. napján történt módosítása alapján 48.750.000,- Ft. + ÁFA értékben olyan kötelezettségvállalás

történt az Önkormányzat részéről, melynek teljesítése a beruházás II. ütemének lezárásakor válik esedékessé. A polgármesteri átadás-átvételkor ilyen szerződés nem került átadásra, a hosszú távú kötelezettség-vállalásról a leköszönő polgármester a jelenlegi polgármestert nem tájékoztatta.

Tekintettel arra, hogy az önkormányzat előtt áll, a csatornahálózat fejlesztésével kapcsolatos döntések meghozatalához szükséges, hogy a Képviselő-testület

valamennyi kapcsolódó kérdésben tisztán lásson, a képviselők három főből álló vizsgálóbizottságot hoztak létre. A Bizottság feladata, hogy az Önkormányzat alkalmazásában lévő ügyvédi iroda bevonásával vizsgálja át mindazokat a dokumentumokat, amelyekben az áthúzó, hosszú távú kötelezettség-vállalásnak a vonatkozó jogszabály értelmében feltüntetésre kellett kerülnie, ideértve a kapcsolódó szerződéseket is. A vizsgálat lezárását követően a Bizottság a megbízott ügyvédi iroda közreműködésével írásos jelentést terjeszt elő a Képviselő-testület részére.

Nyáregyháza község Képviselő-testülete döntött továbbá arról is, hogy elrendeli az I. ütem megvalósításának, finanszírozásának, elszámolásának pénzügyi-számviteli vizsgálatát, mely feladat elvégzésére külső szakértői szervezetet bíz meg.

KÖZMEGHALLGATÁS!

Értesítjük a Tisztelt Lakosságot, hogy a Képviselő-testület

**2011. november 7-én (hétfőn)
18.00 órától közmeghallgatást tart**
a Kovács István Művelődési Házban.

November 8-án Felsőnyáregyházán, november 9-én pedig Szentimretelepen lesz rész-falugyűlés, szintén 18.00 órakor.

Minden érdeklődőt tisztelettel várunk!

Ilyenek voltunk...

A négy napos ünnepségsorozatunk alkalmából rendezett régi nyáregyházi képekből álló kiállításnak a visszajelzések alapján nagy sikere volt. A gyűjteményt tovább szeretnénk bővíteni, hogy minél több régi képet, emléket tudjunk a falu múltjáról bemutatni.

Ezekből a későbbiekben időszaki kiállításokat rendeznénk, illetve ha kellő mennyiségű anyag összegyűlik, képeskönyv is készülhet belőle. Ezért kérünk mindenkit, hogy kicsit kutakodjon a családi fotók között.

Ha találnak olyan képet, amit szívesen megosztanának másokkal is, kérjük, juttassák el a Polgármesteri Hivatalba némi magyarázat kíséretében (kb. mikor készült, kit ábrázol), vagy ha kérik, szívesen elmegyünk értük! Témáját illetően lehet hétköznapi életkép, bármilyen ünnep, esemény fotója, természetkép, épületről készült régi fotó, stb. Minden képet digitalizálunk és visszaadjuk a tulajdonosának.

Együttműködésüket előre is köszönjük!

Szedresiné Szlama Tímea

MEGOLDOTTÁ VÁLT FELSŐ-NYÁREGYHÁZA GYÓGYSZERELLÁTÁSA

Mindannyiunk számára ismert Nyáregyháza település-szerkezete. Alsó-Nyáregyháza a faluközponttól relatív távol fekvő településrészekkel együtt alkot egy közigazgatási egységet.

A felső-nyáregyháziak, és a teplei területeken élők jogos igénye, hogy az ő környezetükben is, helyben legyenek elérhetőek a legfontosabb szolgáltatások. Látnunk kell azonban azt is, hogy földrajzi tagoltságunk miatt számos olyan problémával kell szembenéznünk és megoldást keresnünk, amelyek más, egységes szerkezetű településen nem jelentkeznek.

Ilyen például a településrészeken élők gyógyszerellátása. Nyáregyházán egy patika működik a Diófásor úton. A gyógyszertár üzemeltetőjével történt tárgyalások után

megoldást találtunk arra, hogy biztosítani tudjuk a felső-nyáregyházi területeken is a gyógyszerhez jutás lehetőségét.

Szeptember 1-től minden, arra rászoruló felső-nyáregyházi lakosnak lehetősége van kérni a Lázár úti rendelőben, hogy gyógyszerei kiváltásáról mi gondoskodjunk. A recept-felírást követően néhány napon belül névre szóló, zárt tasakban kerülnek a gyógyszerek kiszállításra a megadott címre.

A szolgáltatás igénybevételeért nem kell külön fizetni, tehát a gyógyszerek a patikai árral megegyezően kerülnek elszámolásra. Fizetni készpénzben, az átvételkor kell.

Beszéljenek a számok:

A patikától az Ady Endre út – Mátyás király úti csomópont 910 m-re van. Innen Felső-Nyáregyháza felé továbbhaladva az Árpád út – Jókai út kereszteződése 2190 m, a Károlyi telep közepe pedig további 1850 m távolságra helyezkedik el. Ez összesen közel 5 km távolságot jelent, míg Alsó-Nyáregyháza legtávolabbi pontjáról (Kölcsey út vége) is „csak” 1850 métert kell megtennünk, hogy eljussunk a gyógyszertárba.

A szolgáltatást csak a felső-nyáregyházi rendelőben (Lázár út 20.) leadott kérelem alapján vehetik igénybe azok a településrészekben élő lakosok, akik nem, vagy csak nehezen tudnak eljutni a gyógyszertárba. További információért érdeklődjön orvosánál.

Mészáros Sándor
polgármester

Hogy írjuk helyesen?

A Nyáregyházához tartozó településrészek neveinek helyesírásával kapcsolatban megoszlanak a vélemények. Egyben, külön vagy kötőjellel kell-e írunk pl. hogy Felső-Nyáregyháza, Szent Imre telep? A „hivatalos” lakott terület kezdetét ill. végét jelző táblákon Felsőnyáregyháza egybeírva szerepel.

A fellelhető régi iratok és képeslapok többségén az Alsó-, Felső- előtaghoz a Nyáregyháza szó kötőjellel kapcsolódik.

A térképeken az összes településrész egybeírva, míg a házfalakon lévő utcajelző táblákon különírva szerepel (Szent Imre telep, Kossuth telep, stb.).

Ezekre a kérdésekre a következő lapszámunkban igyekszünk választ adni. Addig is szívesen fogadjuk a témában észrevételeiket.

Szedresiné Szlama Tímea

FUTÁS A KÖRNYEZETTUDATOS ÉLETÉRT

Schirilla György 2011. október 10-14. között Szegedről indulva öt nap alatt Budapestre futott, hogy teljesítményével felhívja az emberek figyelmét a környezettudatos életre. A táv megtétele során mintegy negyven várost, illetve települést érintett, ahol futók és kerékpárosok csatlakoztak hozzá. Nyáregyházán is vártuk őt.

Az édesapjától nemcsak nevét és az extrém sportteljesítmények iránti vonzalmat, hanem az egészséges életmód szeretetét is megöröklő sportember sokadik alkalommal vállalkozott ilyen hosszú távú, országot átszelő futásra. Tizenkét esztendeje évenkénti rendszerességgel ölti fel azért futócipőit, hogy „jókedvet és egészséget vigyen” a gyermekek életébe.

„Hosszú futásom legfőbb célja, hogy felhívjam a figyelmet a tiszta, rendezett és természetes élet fontosságára, a környezet megóvására. Futásomhoz több ezren kapcsolódnak a lakott területeken a csatolt útvonalterv szerint. Befutásaim alkalmával ünnepek és vetélkedők lesznek a környezettudatos élettel kapcsolatban.”

Nyáregyházára kora délután, Pilis felől érkezett, ahol a Nyáry Pál Általános Iskola diákjai már izgatottan várták. Maszel László alpolgármester úr megajándékozta őt egy „Nyáregyháza 600 éves” feliratú pólóval, amelyet a sportoló nyomban magára is öltött és abban kezdte meg futását településünkön. A gyerekek egészen az iskoláig kísérték, ahol a sportolót Mészáros Sándor polgármester köszöntötte. A futó elmondta: nagyon örül, hogy ilyen kedvesen fogadta a falu, és reméli, hogy figyelemmel kísérik kampányát. A nagy népszerűségnek örvendő sportoló a gyermekeknek rengeteg emléklapot írt alá, és megtekintette az iskolában elhelyezett időkapcsolót.

Az iskola diákjai megajándékozták „alma-csokorral” és egy emlék-szalaggal, melyet felkötött gesztenyeágából készült zászlajára, majd – körülbelül 20 perc itt tartózkodás után – továbbfutott Csévharaszt irányába. A futók és a biciklisek a lakott terület határát jelző tábláig kísérték el őt.

Schirilla György (szül: Budapest, 1961.) fiatalkorában kerékpárral bejárta Európát, 1992-ben kezdett el foglalkozni a természetgyógyászattal. Édesapja halála után, 1999-ben döntött úgy hogy ápolja hagyományát, és azóta minden télen átússza a jeges Dunát. Ezenkívül fut is, minden évben több száz kilométert teljesít a beteg gyermekekért.

A következő „Schirilla-akció” november 14-én lesz: a cukorbetegség világnapja alkalmából fog Pécsről elfutni Budapestre. Magyarország lakosságának 30 százaléka cukorbeteg, ezért is fontos felhívni rá a figyelmet.

Tüdőszűrés Nyáregyházán

Értesítjük a lakosságot, hogy 2011. november 18. és november 28. között ismét ingyenes tüdőszűrés lesz községünkben, melyen a saját érdekükben ajánlott részt venni!

A vizsgálat időpontjai:

November 18. péntek	08.00 – 13.30
November 21. hétfő	11.30 – 17.30
November 22. kedd	08.00 – 13.30
November 23. szerda	11.30 – 17.30
November 24. csütörtök	08.00 – 13.30
November 25. péntek	08.00 – 13.30
November 28. hétfő	11.30 – 17.30

Helye:

Idősek Napközi Otthona
Nyáregyháza, Ady Endre út 1/A.

Fontos tudnivalók:

- Kérjük, hogy a vizsgálaton lehetőleg munkaidőn kívül jelenjen meg!
- Aki egy éven belül volt tüdőszűrésen (pl. más helyen) kérjük, hogy annak igazolását (személyesen vagy családtagjai által) szíveskedjék bemutatni!
- **Személyi igazolványt, TB kártyát, valamint az előző évben kapott igazolást hozza magával!**
- A vizsgálat alkalmas a tüdőbetegségek időbeni felismerésére. Panasz nélkül is lehet beteg!

Októberben '56-ra emlékezik a nemzet

Az 1956-os forradalom Magyarország népének a sztálinista diktatúra elleni forradalma és a szovjet megszállás ellen folytatott szabadságharca, amely a huszadik századi magyar történelem egyik legmeghatározóbb eseménye volt. A budapesti diákoknak az egyetemekről kiinduló békés tüntetésével kezdődött 1956. október 23-án, és a fegyveres felkelők ellenállásának felmorzsolásával fejeződött be november 11-én, Csepelen.

Az október 23-i budapesti tömegtüntetés a kommunista pártvezetés ellenséges reakciója, és a fegyvertelen tömegre leadott véres sortűz következtében még aznap éjjel fegyveres felkelésre nőtt. Ez a kormány bukásához, a szovjet csapatok visszavonulásához, majd a többpártrendszer visszaállításához és az ország demokratikus átalakulásának megkezdéséhez vezetett. November első napjaiban az új kormány megkezdte a tárgyalásokat a Szovjetunióval a szovjet csapatok teljes kivonásáról, a Varsói Szerződésből való kilépésről és az ország semlegességéről. A szovjet politikai vezetés azonban a kezdeti hajlandóság után meggondolta magát, és miután a

Az amerikai TIME magazin címlapja 1957-ben. Az 1923-ban alapított magazin minden évben „Az év embere” titlust ítéli oda egy olyan személynek, csoportnak, gépnek, vagy elvont fogalomnak, mely az adott évben kiemelkedő hatással volt a világra. 1956-ban „Az év embere” a magyar szabadságharcos volt.

nyugati nagyhatalmak biztosították arról, hogy nem nyújtanak a magyar kormánynak segítséget, november 4-én a szovjet csapatok hadüzenet nélküli háborút indítottak

Magyarország ellen. Az aránytalan túlerővel szemben egyedül maradt ország több napon át folytatott hősi szabadságharca így végül elbukott.

A harcokban a titkosítás alól 1993-ban feloldott statisztikai adatok szerint 2652 magyar és 720 szovjet állampolgár esett el. A forradalom következményeként kb. negyedmillió magyar hagyta el az országot, nyugatra menekülve.

1957. januártól a forradalom résztvevőit tömegesen börtönözték be, majd sokukat kivégezték. A brutális megtorlást és a magyar nép elnyomását az ENSZ és a világ közvéleménye egyaránt elítélte. A forradalom leverését követő évtizedekben Magyarországon tilos volt erről az időszokról beszélni, ellenforradalomnak bélyegezték. 1989. október 23. óta ez a jeles nap kettős nemzeti ünnep hazánkban: az 1956-os forradalom kitörésének napja, és az 1989-es Magyar Köztársaság kikiáltásának napja.

„Ott hol mondhatja: szabad vagyok, ott hazáját fogja találni minden ember.”

- Eötvös József -

Útfelújítások garanciával

Településünk teljes úthálózatának feltérképezése után, a Képviselő-testület szeptemberi ülésén döntött az önkormányzati tulajdonban lévő utak felújításának sorrendjéről. Ennek megfelelően készült el a Mátyás király út és a szentimretelepi bekötő út javítása a kátyús területek körülvgása, a hibás útburkolat eltávolítása és a terület tisztítása után melegaszfaltos technológiával.

Így összesen mintegy 250 m² területű útburkolat felújítására került sor. A kivitelező a javítási munkálatokra 3 év teljes körű garanciát vállalt. A földutak járhatóvá tétele is a feladataink között szerepel. Ezek felújítása mellett azonban mindig gondoskodni kell a megfelelő csapadékvíz-elvezetéséről, az árkok tisztításáról. Kérjük a lakosokat, hogy házuk előtt ezt rendszeresen végezzék el.

JÓ TUDNI

Az iskolaérettséget – tanulási képességeket – meghatározó pszichikus funkciók fejlődése

Az iskolába lépéstől hosszú éveken keresztül a tanulás lesz a gyermek számára az a fő tevékenységi forma, melynek minősége közvetlenül alakítja iskolai karrierjét, távlataiban pedig egész személyiségfejlődését, életpályáját.

Sokan úgy vélik, hogy a gyerek sorsa eldőlt már az iskolába lépés első hónapjaiban, s a kialakult helyzeten igen nehéz változtatni a későbbiek során. Ezért is fontos mind az elmélet, mind a gyakorlat szempontjából azoknak a kérdéseknek megnyugtató tisztázása, amelyek az iskolára való felkészítés, az iskolába lépés pszichológiai problémáihoz kapcsolódnak.

Valójában mi is függ a sikeres iskolakezdéstől? Milyen szerepet kap a teljesítmény?

A kisiskolások sok és sokféle információ birtokában lépik át az iskola küszöbét. Érzelmekben együtt munkál a büszkeség, a bizonytalan várakozás és kisebb-nagyobb szorongás az újtól. Szinte valamennyiükben közös azonban a **vágy, hogy jól tanuljanak! Ehhez társul a bizakodás, hogy ennek meg is tudnak felelni, tehát még rendelkeznek kellő önbizalommal, optimizmussal is a tanuláshoz!**

Ezt a kedvező indulási helyzetet elsősorban a **gyermek szociális kapcsolatai tarthatják fenn: a szülők, a pedagógus elfogadó, szeretetteljes bátorítása, ösztönzése, az érzelmi támasznyújtás!** Hogy miért? A 6-7 éves gyermekeknél még hiányoznak a **tényleges teljesítménymotivációk!** Elsősorban azért teljesítenek, hogy eleget tegyenek a szeretett személyek kívánságainak, örömet szerezzenek nekik, elismerést és szeretetet kapjanak viszonzásul. Nagyon nagy ösztönző ebben a korszakban a szeretett személy elismerése, szeretete, vagy az ennek elvesztésétől való félelem.

A szülő mellett a pedagógus az a jelentős személy, aki a gyermekkel való személyes kapcsolatán keresztül ezt a motiválást biztosíthatja. Így a **pedagógus-gyermek viszony minősége alapvetően meghatározza a gyerek tanuláshoz való viszonyát!**

Azok a gyerekek, akiknek nem okoz nehézséget az iskolában elvárt viselkedés és teljesítmény, természetesen már a kezdet kezdetén több elismerést, pozitív visszajelzést kapnak. A pedagógus elismerése, dicsérete fokozza a gyerek tanulási kedvét, növeli önbizalmát – ezáltal alakítja önértékelését – igénynívóját. A jól teljesítő gyerek, akit gyakran dicsér a pedagógus, általában

vonzóvá válik a többiek számára is. Keresik barátságát, elfogadják a véleményét. Így szociális pozíciója a csoportban kedvezően alakul, és az önértékelése, igénynívója kezdeti optimizmusának megfelelően fejlődik. Iskolai karrierje, személyiségfejlődése várhatóan kedvezően alakul. A tanulást később már belső motivációtól ösztönözve végzi.

Most pedig nézzük, hogy mi történik akkor, ha a kezdet nem alakul ilyen kedvezően.

A kezdeti teljesítményzavarok – nehézkes, ügyetlen mozgás testnevelési órán, maszatos rajzok, göcsörtös, szálkás írás, csúnya füzetek, tájékozódási hiányosságok, s talán ezekből következően nyugtalan, úgynevezett hipermotilis viselkedés, vagy túlzott féltékenység, szorongás – az iskolakezdés után hamarosan jól érzékelhetővé válik a gyerek és társai számára is. A teljesítményzavarokkal küzdő gyerek igen korán tapasztalni kényszerül, hogy nem tudja úgy, vagy annyi idő alatt megoldani a feladatokat, mint társai. Ha nem is kap elmarasztalást, természetesen nem is dicsérheti a pedagógus. Kezdeti bizakodása még több-kevesebb ideig fennmarad és próbálkozik, de lemaradása egyre nyilvánvalóbbá válik.

Mivel a tanulási nehézséggel küzdő gyerekek nem tudnak, vagy csak részben tudnak eleget tenni az általános iskolai követelményeknek, az eredetileg „csak” teljesítményproblémáikhoz rendszerint viselkedési zavarok is kapcsolódnak. A gyermeknek az a mindennapi tapasztalata, hogy nem tud úgy teljesíteni, mint társai, szükségszerűen juttatja az alacsony önértékeléshez, az önbizalomvesztéshez. Az eltérő teljesítmény ténylegesen rontja szociális pozíciójukat is, hiszen társai értékelése, elfogadása, vagy elutasítása teljes mértékben a teljesítményre kapott pedagógiai értékelés függvényében alakul még ebben az életkorban.

Ezeket a gyerekeket a szociális kapcsolatok megromlása érinti a legérzékenyebben, s a legkülönbözőbb módon próbálják a pedagógus és társaik figyelmét magukra irányítani. Próbálkozásaik leggyakrabban **torz, kompenzáló viselkedéshez vezetnek.** Ilyen kompenzáló viselkedés nyilvánulhat meg a bohóckodásban, rezignált érdektelenségben, melynek eredete rendszerint a teljesítményzavarokban keresendő. Ez a „másság” sokféle torz reakciót eredményezhet a gyerek és környezete kapcsolatában, és mindenképpen nehezíti a beilleszkedést. Elindíthatja a gyermeket az antiszociális személyiségfejlődés irányába is. Halmozódó teljesítménybeli lemaradásuk és az egyre fokozódó magatartási problémáik vezethetnek el a környezettel való szembenálláshoz és a tényleges összeütközésekhez, iskolai konfliktusokhoz.

Ezt a bevezetést mindössze azért írtam le, hogy mindenki számára világossá váljon, hogy az **iskolakezdés sikeressége, vagy sikertelensége sokkal több területre lehet kihatással, mint az iskolai tanulás megszerettetése, az iskolai karrier alakulása; a személyiségfejlődés – önértékelés, igénynivó, szociabilitás-minősége is ennek függvényében, ettől meghatározó módon alakul!**

Mindezek végiggondolásával csak arra az alapvető következtetésre juthatunk, hogy a lehető legkisebb arányúra kell leszorítanunk a potenciálisan tanulási zavarral küzdő gyerekek iskolába kerülésének lehetőségeit!

Alapvető követelmény, hogy csak azokat a gyermekeket iskolázzuk be, akik már alkalmasak az iskolai követelmények teljesítésére, és a különböző lemaradásokat még beiskolázás előtt kompenzáljuk!

Bevezető gondolatsoraim után most nézzük konkrétan, milyen pszichés funkciók fejlettségének kell meglenni ahhoz, hogy gyermekünk sikeresen teljesítse az iskolai kihívásokat. Egyszerűbben fogalmazva: mitől is függ a sikeres iskolakezdés!?

1. Mozgásos (motoros) funkciók fejlettsége

- **Nagymozgások:** járás kis- és nagylépésekkel; különböző irányokba fordulással; változó szélességű sávok, vonalak között; különböző tárgyak megkerülésével, átlépésével, tartásával.
  - **Futás** különböző tempóban, majd közbeni tempóváltással; különböző irányokba, majd közbeni irányváltoztatással; változó szélességű sávok között; különböző tárgyak megkerülésével, átugrásával, átlépésével.
  - **Ugrás** páros lábbal szökdelés, ugrás előre, hátra; ugróiskola; különböző alakzatú térbe beugrás-kiugrás (kör, négyzög, stb.); szökdelés egy lábon, oldalirányban; mélyugrás.
  - **Csúszás, kúszás, mászás** különböző tempóban; különböző irányokba, majd irányváltoztatással; különböző szélességű és formátumú helyeken (mászóka, fa, stb.); különböző tárgyak megkerülésével, átmászásával.
- **Egyensúly:** állás lábujjon, vagy sarkon, fél lábon;
  - **egyensúlyozó járás** (padon, földre helyezett szivacson, stb.);
  - **biciklizés;**
  - **forgások,**
  - **fordulatok,** testhelyzet változtatások.
- **Szem-kéz koordináció:** dobás célba pl. babzsákkal változó nagyságú körbe, vagy különböző tárgyak fölött (szék, stb.);
  - babzsák **csúsztatása** két vonal között; babzsák-dobás vízszintes, vagy függőleges célra;
  - karikadobás változó irányokba;

- **kugli játék;** labdajátékok: dobás és elkapás nagyobb, majd kisebb labdákkal, változó távolságról;
- labda **célba vezetése** bottal.

- **Szem-láb koordináció: ugrókötél;**
  - karikába különböző lábakkal **belépés, kilépés, beugrás, kiugrás;**
  - lábakkal különböző formák rajzolása alkalmi felületen (homok, padló, stb.).
- **Finommotorika: gyurmázás formák, alakzatok kialakítása;**
  - **építés építőjátékkal** (Lego, építőkocka, stb.);
  - **papírhajtogatás, papírfűzés,** mintaalakítás;
  - **puzzle-játékok;**
  - **mintakirakás** lyukas táblán egyszerűbb formáktól a bonyolultabbakig;
  - **vágás (gyermek) ollóval** előrajzolt mintákkal;
  - **rajolás, festés, színezés.**

2. Testséma funkciók fejlettsége

- **Önmaga felismerése és azonosítása** tükörgyakorlatokkal;
  - **testrészek megérintése, megnevezése;** valamilyen tárgyat megérintve, ráülve, ráállva, átbújva rajta, vagy alatta felismerni a különböző testhelyzeteket a testrészek és a tárgyak (környezet) viszonylatában.
- **Lateralitás** (az agyféltekei aszimmetria) kialakultsága; jobb és bal kéz, láb, oldal felismerése; a testhez viszonyított (előttem, mögöttem) relációk helyes alkalmazása; a test függőleges zónájának ismerete (fejre, fej fölé, törzsre, lábra helyezett tárgyak helyes alkalmazása; adott tárgyakhoz viszonyított testhelyzetek ismerete (elé, mögé, mellé, közé, rááll, -fekszik, -ül, stb.))
- **Testfogalom** a testrészek és azok funkcióinak tudatos ismerete (pl. hol a kézfejed és mire használsz?).

3. Észlelési (percepció) funkciók fejlettsége

- **Vizuális (látás) funkciók;** tudatos szemmozgás, tárgyak – megadott információ szerinti – szemmel követése;
  - **szemfixáció,** egy bizonyos tárgy kiemelése a többiek közül és annak szemmel történő fixálása legalább 10 mp-ig;
  - **vizuális zártság-egészlegesség észlelése,** hiányos képek felismerése (mi hiányzik a képről és vajon mit ábrázolhat?);
  - **vizuális időrendiség** felismerése (kivágott képeken ábrázolt történet időrendbe rakása);
  - **vizuális ritmus** (sorminták rajzolása, tárgyakból kirakott – gyöngyök, kockák, rudak, kártyák – minták folytatása);

- **vizuális helyzet-pozíció** felismerés (rajzos mezőn elhelyezünk egy alakzatot egy adott helyre, és a gyermeknek ugyanoda kell elhelyeznie ugyanazt az alakzatot az előtte lévő rajzos mezőn);
- **vizuális memória**, egyszerű testmozgást leutánozó képesség.
- **Alakítás és formaállandóság**, különböző tárgyak, alakok, formák, méretek felismerése, párosítása, csoportosítása;
  - **adott vizuális minta** kirakása: forma-, méret-, színfelismerés;
  - **részekből különböző alakok** összerakása.
- **Tapintásos (taktilis) észlelés:** alapvető gyurmázási technikák (gömbölyítés, sodrás, lapítás, mélyítés, stb.);
  - különböző **formák, méretek alakítása** minta után;
  - különböző **formák, méretek megváltoztatása**;
  - **ritmikus sorminta** készítése, a minta folytatása;
  - **taktilis csatorna** működése a vizualitás kizárásával (zsákból, pusztán tapintással kell felismerni a tárgyakat).
- **Mozgásos (kinesztétikus) észlelés** (pl. behunyt szemmel írjon le egy kört a levegőbe, vagy a hátára rajzolt formát kell lerajzolni a levegőben).
- **Térészlelés (térbeli viszonyok felismerése)**, az alapvető téri irányok ismerete síkban, rajzon, illetve térben a tárgyak egymáshoz való viszonya alapján. A téri viszonyokat jelentő kifejezések ismerete.
- **Hallási (auditív) észlelés, hangzási analízis-szintézis képessége**, ritmusok letapsolása;
  - megadott **betűhangokból szóalakítás**.
- **Keresztcsatornák fejlettsége – vizuális-tapintásos interszenzoros** működés (pl. tapintással felismert tárgy megkeresése rajzon);
  - **vizuális-auditív interszenzoros** működés (pl. hanganyagon szólaltassunk meg állathangokat, majd kérjük meg a gyermeket, hogy keresse ki képekről a hangot adó állatokat.)
- **Vizuális-kinesztétikus interszenzoros** működés (pl. a gyermek a hátára rajzolt formát rajzolja meg a levegőben, majd ismerje fel az előtte elhelyezett képeken);
- **Auditív-taktilis interszenzoros** működés (pl. a gyermeknek meg kell találnia a zsákban – tapintás alapján – azt a tárgyat, amit jellemeztünk számára).

4. Verbális (szókincs) fejlettség

Legyen képes gyermekünk a lakásban, az óvodában és a közvetlen környezetben található **tárgyak, térbeli viszonyok és csoportosítások megnevezésére**, helyes használatára.

- **Ruházat** (pl. zokni, trikó, nadrág, ing, szoknya, esőkabát, sál, kesztyű, stb.)
- **Testrészek** (fej, arc, szem, törzs, száj, fogak, szemhéj, nyelv, kar, mellkas, stb.)
- **Cselekvések** (megy, fut, mászik, szalad, zár, figyel, fecseg, leház, felnéz, stb.)
- **Írányok** (fönt, lent, balra, végig, messzire, távol, távolabb, magasabb, stb.)
- **Helyzet** (-on, -en, -ön, -ról, -ről, -ban, -ben, -tól, -től, fölé, előtt, mögött, stb.)
- **Idő** (most, után, előbb, később, nappal, éjszaka, délelőtt, hónap, év, este, stb.)
- **Alapformák** (kör, csillag, négyzet, vonal, pont, egyenes, görbe, ferde, stb.)
- **Alapszínek** (piros, kék, sárga, zöld, fekete, fehér, barna, narancssárga, stb.)
- **Méret, hasonlóság, különbözőség, ellentétesség** (kicsi, nagy, kisebb, nagyobb, több, kevesebb, gyorsabb, lassúbb, magas, alacsony, széles, keskeny, stb.)

Ezek tehát azok a legfontosabb pszichés funkciók, amelyek alapvetően befolyásolják és meghatározzák – iskolai tanulmányait megkezdő – gyermekünk sikereit. Ezt nevezzük szakmai nyelven totális érzékelő apparátusnak, amelynek megfelelő működéséhez meghatározó ugyan a genetikai adottság, ám nem kizárólagos! A gondoskodó, szerető családi környezetben szépen fejlődnek ezek a funkciók, de szükséges kiemelni az óvodai nevelés fontosságát is, ahol megfelelő szakmai tudással időben kell hogy észleljék az esetleges lemaradásokat, és célirányos fejlesztéssel kompenzálják a hiányosságokat! Ám ehhez elengedhetetlenül szükséges, hogy kellő szakmai megalapozottsággal és főleg törődéssel figyeljünk a leendő iskolás gyermekekre!

Őszintén bízom abban, hogy cikkemmel hozzájárultam ahhoz, hogy a fentiek ismeretében most már akár otthon is elvégezhessek, kontrollálhassák csemetéjük iskolaérettségi szintjét!

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!

Bagoly Lászlóné

ŐSZI SZÜNET AZ ÁLTALÁNOS ISKOLÁBAN:

Utolsó tanítási nap: **október 28-a, péntek**

A szünet utáni első tanítási nap:

november 7-e, hétfő

Hogyan érezte magát a négynapos rendezvénysorozaton?

- tettük fel a kérdést néhány nyáregyházi lakosnak, akik szívesen megosztották velünk gondolataikat.

Hegedűs Balázs óvodás

Nagyon jól, hatalmasan jól éreztem magam. A sok rengeteg játék tetszett a legjobban. Két repcsit és egy anyahajót vettem nekem az anyám. Voltam ugrálóvárban és le is csúsztam. Másodszor már féltem és a létrán jöttem le. Tudod mit kaptam? Neked olyan nincs: fagyilövőt! A Bence haverommal, a Bálinttal és a Marcival voltam. Anya sütit sütött, meg is kóstoltam, csak ti nem vettétek észre, mert

lopakodtam (de bizony észrevettük – a szerk.). Csilla óvó néni Tyrannosaurus rex-et festett az arcomra. Ő a dínók királya!

Szabó Lászlóné Marika

Először is köszönetet szeretnék mondani a falu vezetőségének, hogy ezt a születésnapot megünnepelehetjük! Más településekről is voltak vendégeim, és mindenki irigykedett, hogy ilyen színvonalas rendezvényt sikerült összehozni, mely még Pesten is megállná a helyét. Büszke voltam arra, hogy nyáregyházi vagyok. Minden korosztály megtalálta a magának való műsort. Veca kicsit csalódás volt, mert

az elején elzárkózott a rajongók elől, de az utána fellépő SubaDub zenekar nagyon tetszett. Sokunk öröme a régi képekből álló kiállítás visszahozta a gyerekkorunkat. Jó volt viszontlátni a régi arcokat és épületeket.

Solymosi Mátyás tanuló

Voltam a falunapon az egész családdal. Pénteken voltunk a Veca koncerten, nagyon tetszett. Nagyon megörültem, hogy az anyukám szerzett nekem fényképes autogramot, és nem kellett tülekednünk. Szombaton megnéztük a bűvészt, utána a kutyás bemutatót. Nagy élményem volt, hogy a református sátor előtt énekelhettem a gyerekekkel. Ott volt velünk a régi óvó nénim is.

A falunapon az volt a legrosszabb, hogy szombaton délelőtt anyukámnak dolgoznia kellett, és nem lehetett velünk.

Miczkó Tamás Gyula

Úgy gondolom, méltán lehetünk büszkéek egy ilyen nagy rendezvényre és gratulálok a szervezőknek is! Beszélgettem sok emberrel, mindenki megtalálhatta a neki tetsző programokat. Részt vettem az egyházi vezetők kerekasztal beszélgetésén. Olyan témát érintettek, amely nagyon érdekelt. Az új egyházi törvényekről volt szó. Érdekelt, hogy a három felekezet vezetői – mivel

van ráhatásuk – a mostani és jövőbeli oktatási rendszert hogyan képzeli el. Kicsit szívfájdalmam volt, hogy nem voltunk sokan. Jó hangulatú és tartalmas beszélgetés volt. A gyermek programok is változatosak voltak. Jó volt látni, hogy összejöttek az emberek, váltottak egymással néhány szót. Találkoztam olyanokkal is, akik már évek óta nem itt laknak. Jó érzés volt, hogy csak ezért hazajöttek. Nagyon tetszett a „Vatya népe” Hagyományőrző- és Íjász Egyesület bemutatója, mivel jómagam is érdeklődöm a magyar nép őstörténete iránt. Vasárnap beneveztünk a Farkas László emléktornára. Felemelő érzés volt, hogy olyan sok csapat megjelent és méltóképpen tudtunk emlékezni arra az emberre, aki olyan sokat tett a faluért. Ezzel ismertük el a munkáját és tevékenységét.

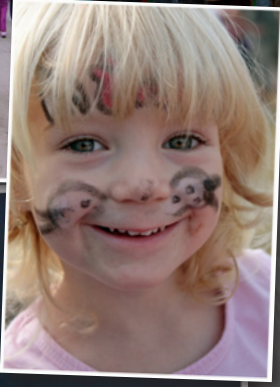
Jó lenne, ha ez hagyománnyá válna, és évente megrendeznénk a róla elnevezett emléktornát. Végezetül lenne egy javaslatom: több környékbeli településen is láttam, hogy a község neve a régi rovásírással is ki van írva. Ha az önkormányzat ezt finanszírozni tudná, jó lenne, ha ez nálunk is megvalósulhatna. Illetve szép lenne, ha a táblákon a „Köszöntjük a 600 éves Nyáregyházán” felirat fogadná a hozzánk érkezőket.

Tisztán Szilvia Melinda

Nagyon élveztem a rendezvénysorozatot, felpezsdült az egész falu. Minden évben lehetne egy hasonló, színvonalas, nagyszabású rendezvényt szervezni, például egy falunap keretében. Nekem személy szerint az összes fellépő tetszett, de kiemelnék két szívemet melengető eseményt, melyek számomra különösen fontosak voltak: édesapám, Tisztán Lajos zenei műsorát, és apósom, Farkas László emlékére megrendezett tornát.

Készítette: Szedresiné Szlama Tímea

Himnusz Nyáregyházához

Hol er - dők hús lombján száz ma-dár, ott él egy büsz - ke nép. Hol
 ó - sők pél - dá -ját zen - gi az ég, to - va röp - te - ti a kó - sza szél. Együtt
 Szól - jon a dal hi - szen ösz - sze -köt minket múlt, je - len s jö - vő, E
 föld - re, hol é - lünk, mi ál - dást is kér - jünk! S há - lánk nem mú - lik el so -
 ha. Hol er - dők hús lombján száz ma -dár, ott él egy büsz - ke
 nép. Hol ó - sők pél - dá -ját zen - gi az ég. Nyár - egy - há - za: Üd - vő - zöl - ve
 légy!

A szöveget írta: Bernula Istvánné
 Zenéjét szerezte: Zsótér Gabriella

Mi került az időkapzulába?

A születésnap ünnepség zárónapján az iskola belső udvarában felállított időkapzulába az alábbiakban felsorolt tárgyak, emlékek kerültek elhelyezésre:

- Nyáregyháza lakosainak névsora
- Községünk térképe
- Településünkéről készült régi és mostani fényképek papíron és digitális formában
- Dr. Bába József Nyáregyházáról írt könyve
- A képviselők által aláírt csoportkép a Képviselő-testületről
- Polgármesteri üdvözet a 700 éves Nyáregyházának
- A helyi egyházi gyülekezetek vezetőinek üzenete
- Egy üveg gravírozott bor
- A 600 éves rendezvényre készült néhány egyéb emléktárgy
- Egy piros, egy fehér és egy zöld színű gyertya a szombaton készült országos rekord méretű tortáról
- A rekordot tanúsító oklevél másolata
- Egy-egy rendezvényhez készült plakát, a fellépők aláírásával
- A NyárfaLevél újság első két száma
- A diópálinka elkészítésének 100 évvel ezelőtti receptje

NYÁREGYHÁZA FENNÁLLÁSÁNAK 600. ÉVFORDULÓJÁRA RENDEZETT ÜNNEPSÉG TÁMOGATÓI

Ács József, Adler Gyuszi, Albert Dávid, Albert Gergő, Albert Ottó, Antal András, Aradvári József, Baár Istvánné, Bába János, Bagoly László, Bagoly Lászlóné, Bajári Brigitta, Balács Csaba, Bartos Andor, Benkő Zoltán, Bernula Bettina, Bernula Istvánné, Bernula Károlyné, Bernula Mihályné, Berta János, BFB Plus Kft., Bíró Tamás, Bogdán Sólyom, Borkútiné Zsuzsanna, Bulther Mihály, Bunta Zsófia, Buzási László, Cothec Kft., Csák Imre, Cserna Ferenc, Csernai István, Csernai Zsanett, Csiló Istvánné, Csiló Józsefné, Csiloné Czira Ildikó, Csiloné Szemők Mónika, Csozászky Márta, Dabas Rádió, Dabas TV, Dabis István, Dancsó Zoltán, Deák Ferencné, Dr. Bata és Társai Kft., Dr. Gruber Csaba, Dr. Szűcs Lajos, Dr. Teveli Zsombor, Egerszegi József, Egresi Péter, Egres Istvánné, Erős Józsefné Erika, Fábian Felícia, Fábian Tiborné, Fafűrés Kft., Fajka Lajos, Fa-Kovi Kft., Farkasné Juhász Gabriella, Fazekas József, Fazekasné Szomorád Bettina, Fielné Bernula Ilona, Főző Péter, Fűri Anita, Gaálné Baár Éva, Gaálné Baár Katalin, Gábrischné Dézsi Krisztina, Galambos János, Gebhardt Árpád, Gendur Lászlóné, Grande Trans Kft., Halgasné Szűcs Erika, Haxha Judit, Hévei Erika, Hevhör Bt., Hieráth Károlyné Éva, Homokiné Béres Zsuzsa, Horváth Rozália, Horváth Zsuzsa, Hős Mária, id. Miczkó József, id. Szemerédi Illés, ifj. Kocsis Sándor, Ilzer Zrt., Irka-firka bolt, Juhász Mihályné Gabika, Juhász Mónika, Juhász Tamás, Kalocsai Fruzsina, Kaszner Margit, Kelemen Norbert, Kemenár Lászlóné, Kemenár Mária, Ker-Tész Ért. Szöv., Kicsis Antal, Kiss Gézané Éva, Kleindlné Homola Tímea, Kocsis Antal, Kolab Kft., Komjáti Rita, Komlósiné Szabó Kinga, Kovács András, Kovács Andrásné Kati, Kovács Ilona, Kovács Sándorné Magdi, Kovács Zsuzsanna, Ilona virágbolt, Köves 2002 Bt., Kravec Zsuzsanna, Krizsán Mihály, Kun Sándor, Kunné Kovács Judit, Ledniczki Tünde, Lipót Pál Józsefné, Maja ruházati bolt, Makai Gábor, Maláné Ocztos Éva, Malata Imre, Maly Dénes, Margo-Ped Bt., Marosvári László, Marosvári Lászlóné, Maszel Bt., Maszel Cecília, Maszel László, Máté Róbert, Máté Róbertné, Medifitt Bt., Megyeriné Takács Mária, Méhész László, Mészáros Babi, Mészáros József, Mészáros Józsefné Kati, Mészáros Lilla, Mészáros Sándor, Mezei Anita, Mezei Bernadett, Miczkó Józsefné, Miczkó Tamás, Mikes Csabáné Kriszti, Miloszeriné Ági, Monor Takarékszövetkezet, Monortáp Kft., Nagy Cecília, Nagy Zsófia, Nagyházi Pálina Kft., Nagykőrösi Hűtőház Kft., Nyáregyházi Pékség, Nyáry Pál MGTSTZ, Nyúl Éva, Nyúl Gabriella, Ország Mihály András, özv. Kovács Józsefné, Pálfi István, Pamax Kft., Pánczél Lajosné, Pap Árpád, Paszinger László, Pásztor Jánosné Gabi, Patkó Andrásné, Páva István, Pércsi Melinda, Pethő Zoltán Attila, Plavec Istvánné, Plavec Lászlóné, Ples Mihály, Polgár F. Istvánné, Polyák Pál, Pribelszki Károlyné, Rab László, Rabné Nánási Eszter, Rácz Krisztián, Rácz Zoltán, Rafael Erzsébet, Reiczné Tallárom Györgyi, Revák István, Reváké Serfőző Mónika, Rizmajer János, Rónai Erzsébet, Rónaszékiné Zugligeti Éva, Rozman József, Rózsa Kálmánné, Rózsa Zsuzsanna, R-T 2005 Bt., Saubermacher Kft., Schubert Orsolya, Sedró Barbara, Simó Ágnes, Simon Istvánné, Sinka Kft., Sipos József, Skrek Gusztáv, Solymosi Zoltánné, Steijszkalné Hegedűs Márta, Stíft Károly, Szabó György, Szabó Györgyi, Szabó Istvánné Marika, Szabó Lászlóné, Szarvas Betérő, Szavuly Zorró, Szedresiné Szlama Tímea, Szemerédi Illés, Szemők István, Szemők Istvánné, Szemők Magdolna, Szemők Mariann, Szemőkné Kovács Zsuzsanna, Sente Zoltán, Szentiványi Jánosné, Szerenka Tiborné, Szilvási Ági, Szilvási János, Szitó Annamária, Szitó Sándor, Szitóné Berta Annamária, Szlama Zoltán, Szthelikné Mészáros Éva, Szvitek László, Takács Ferencné Zsuzsi, Tatár Gusztáv, Tatár Gusztávné, Tóhné Pete Diána, Tóth András, Tóth Árpád, Tóth Gyula, Tóth Gyuláné Julika, Tóth István, Tóth József és családja, Tóth Sándor, Tóthné Borkúti Katalin, Tóthné Mészáros Mária, Tunner Tamás, Turcsik Istvánné Jolika, Vajásné Kovács Éva, Varga Erika, Varga Sándorné, Vecserek Ibolya, Vencz Viktor, Villand József, Weytec Kft., Williams TV, Zubor Eszter, Zsótér Gabriella

Minden támogatónak köszönjük a segítséget és a felajánlásokat, melyekkel sokak számára sikerült emlékeztetést tennünk az ünnepet!

Újra sikerült!

Egy igazi születésnap buli csúcspontja a torta, még családi körben is, pláne ha egy település 600. évfordulóján kerül elkészítésre és felvágásra. Hosszú hónapok óta készültünk, recepteket olvastunk, süttünk, kóstoltunk, számoltunk. Finom, mutatós, olcsó. Ez volt a három legfőbb szempont. Végül a választás egy gesztenyes-babapiskótás sütés nélküli tortára esett.

Szeptember 9-én reggel a lányok, asszonyok nyújtófaival, gépekkel „felfegyverkezve” érkeztek az idősek napközi otthonának épületéhez. Először a krémet készítettük el, majd a sütemény alapjának kinyújtásával folytattuk.

Szombat reggel az izgalom a tetőfokára hágott. Harmincegy odaadó segítővel elkezdtük a torta összeállítását. Volt, aki habot vert, volt, aki babapiskótát áztatott vagy éppen az asztalon térdelve a pudingot kente a gesztenyes lapra. Elemenként tudtunk előre haladni, itt voltak nagy segítségünkre a Fa-Kovi Kft. szakemberei, akik folyamatosan építették a 25 m²-es asztalunkat.

Óráról órára nőtt bennünk a feszültség. Kész leszünk? Elég lesz az alapanyag? Este 6 óra után a Rónai Erzsébet által kitalált, és készített sablon alapján Marosváriné Ági kezdte el a tortát díszíteni. Ünnepevé a 60 db öntött gyertya tette a süteményt, amit Bartos Andor ajánlott fel.

Felkérésünkre a 6 és 60 éves nyáregyházi emberek, illetve a jelenlévő gyermekek lobbantották fel a torta fényét. Együtt énekeltük Tisztán Lajossal a „Boldog születésnapot” című dalt. A jelenlévők szemében a boldogság, megihatottság könnyei csillogtak.

Ezt követően lemérték a torta alapterületét és négy különböző helyről kivágott darabból kiszámították a sütemény súlyát. A falu lakossága üdvrivalgással, tapssal fogadta Sebestyén István magyarországi rekordhitelesítő bejelentését: Nyáregyháza elkészítette az ország legnagyobb tortáját, melynek méretei: 24,4 m² területű, tömege pedig 750 kg!

Aki szeretné elkészíteni, íme a recept:

Gesztenyes-babapiskótás szelet

Hozzávalók

Alap:

- 2 csomag gesztenyemassza
- 25 dkg darált keksz
- 3 dl rum
- 15 dkg porcukor
- kb. 1 dl tej (amennyit a massa felvesz)

Krém:

- 9 dl tej
- 3 csomag vaníliás pudingpor
- 20 dkg porcukor
- 25 dkg kocka margarin
- 30 dkg babapiskóta
- 3 dl Hulala tejszín

Összeállítás

Az alap hozzávalóit egy tálban összedolgozzuk és darált keksszel megszórt nyújtódeszkán kinyújtjuk (30x25 cm). A tésztát átcúsztatjuk egy tálcára. A vaníliás pudingot felfőzzük a tejjel, majd kihűtjük. A porcukrot a margarinnal habosra keverjük, majd a kihűlt pudinggal, robotgép segítségével jól átdolgozzuk. A krém egyik felét rákenjük a gesztenyes alapra. A következő réteg a rumos tejbe áztatott babapiskóta lesz (itt vigyázni kell a babapiskótával, nehogy túlságosan eláztassuk). Erre kenjük a krém másik felét és legvégül a felvert tejszínhabot tesszük rá. Reszelt gesztenyével vagy kakaóporral megszórhatjuk a tetejét.

Jó étvágyat kívánok hozzá!

Végezetül köszönetemet szeretném kifejezni azoknak az embereknek és vállalkozóknak, akik lehetővé tették ennek a tortának az elkészülését, mind anyagi, mind fizikai értelemben.

Nem csak én dolgoztam ezen a tortán, hanem számos háziasszony is. Szeretném, hogy rájuk is mind büszkék legyenek. Nem kevés fizikai és lelki erő kellett a rekord méretű születésnap tortája megvalósításához.

A kis kukták névsora:

Revákné Serfőző Mónika, Plavec Istvánné, Mezei Bernadett, Mezei Anita, Nyúl Gabriella, Csiloné Szemők Mónika, Szemőkne Kovács Zsuzsanna, Pánczél Lajosné, Schubert Orsolya, Juhász Mihályné, Juhász Mónika, Szthelikné Mészáros Éva, Vecserek Ibolya, Tóthné Pete Diána, Szemők István, Szemők Istvánné, Szitó Sándor, Szitóné Berta Annamária, Mészáros Lilla, Rabné Nánási Eszter, Fazekasné Szmórád Bettina, Steijszkalné Hegedűs Márta, Fábíán Tiborné, Rózsa Kálmánné, Borkútiné Zsuzsanna, Pércsi Melinda, Hévei Erika, Halgasné Szűcs Erika, Tatár Gusztávné, Tóthné Borkúti Katalin, Princzné Hojnos Krisztina, Haxha Judit

Revákné Serfőző Mónika

KEDVES OLVASÓINK!

Falunkban élő emberekkel történt beszélgetéseim alapján arra a következtetésre jutottam, hogy sokan nincsenek tisztában intézményünk sajátosságaival, nem ismerik az óvodában folyó nevelői, pedagógiai munkát, óvodai életet. A 3-7 éves korosztály legfőbb tevékenysége a játék, de ez nem jelenti azt, hogy mi „csak játszunk” a gyerekekkel. E tévhitnek a cáfolására ezentúl rendszeresen szeretném Önöket tájékoztatni működésünkről, a nálunk zajló eseményekről!

I. Intézményünk bemutatása

Napsugár Óvoda Nyáregyháza két épületben található:

- Központi óvoda: Ady Endre út 1/a,
- Tagóvoda: Jókai út 1. szám alatt.

A 2011/2012-es óvodai tanévben 5 csoport beindítására került sor, összesen 130 gyermekkel. A központi óvodában 3 vegyes csoport (Napsugár, Csibe, Katica) 86 fővel, a tagóvodában 2 vegyes csoport (Pillangó, Süni) 44 fővel.

Az intézmény dolgozóinak létszáma 17 fő:

9 óvodapedagógus, 5 dajka, 1 óvodatitkár, 2 konyhai dolgozó

II. Nevelésünkről

Intézményünk jelenlegi arculatát Helyi Óvodai Nevelési Programunk határozza meg, melyet a Kompetencia Alapú és a Tevékenységközpontú Óvodai Nevelési Programok összeötvözéséből, ránk jellemző sajátosságokkal dolgoztunk ki.

Célunk: az óvodások sokoldalú, harmonikus fejlődésének, a gyermeki személyiség kibontakoztatásának elősegítése, az életkori, egyéni sajátosságok és az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével.

Nevelési alapelveink:

- Tervszerűség, tudatosság, következetesség.
- Elfogadó, türelmes, empatikus nevelői attitűd.
- Játékosság, egyéni bánásmód, személyiségfejlesztés.
- Képességek kibontakoztatásában együttműködés a szülővel, tiszteletben tartva a családi nevelés elsődlegességét.
- Sajátos nevelési igényű (tanulásban akadályozott) gyermekek integrációja.
- Szociálisan hátrányos helyzetű gyerekek egyéni differenciált fejlesztése.
- Halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és hátrányos helyzetű gyermekek integrációja.
- Tehetséggondozás.

Fontos az óvodapedagógusok és a technikai dolgozók folyamatos példaadása. A gyermek óvodába lépéskor, egy másik „otthont” fedez fel, az óvodában történetek, a külső és belső tér esztétikuma hatással van rá. Fontos, hogy a gyermek mindennap érezze az óvodában, az ott történő eseményeken keresztül a szeretetet, védelmet, ahol mindenki vigyáz egymásra, tárgyakra, növényekre, állatokra.

Az „ismeretekbe ágyazott képességfejlesztést” tevékenykedés útján érjük el. Óvodapedagógusaink - általunk kitalált, szakértő által jóváhagyott - csoportnaplóban rögzítik évszakokon alapuló éves terveinket, melyet egyéni elképzelésük szerint dolgoznak

fel és építenek be heti nevelő-fejlesztő munkájukba. Ezáltal megőrizhető a pedagógiai szabadság, kreativitás, rugalmasság, spontaneitás és nem utolsósorban a helyi sajátosságokhoz való alkalmazkodás, illetve az adott lehetőségek kiaknázása.

Az ismeretátadás (tanulás) kötelező és kötetlen foglalkozások (iskolában órák) keretein belül, differenciált módon történik. Képességfejlesztő foglalkozásaink: környezetünk tevékeny megismerése (matematikai nevelés, természet-társadalom-ember) anyanyelvi nevelés, testi nevelés, művészeti tevékenységek (mese-vers, vizuális nevelés, zenei nevelés). A gyermek, otthoni tapasztalatait, élményeit és az óvodában tovább mélyített, bővített ismereteit az óvodáskor vége felé természetes módon alkalmazza: pl. környezetünk tisztántartása, szépítése, állatok gondozása, számolás, anyanyelv helyes használata stb.

A szülőkkal, gyermekekkel való közvetlen kapcsolat segíti a különböző életkorú óvodások fejlődésének nyomon kövését, dokumentálását. Minőségbiztosítás keretében mérjük a 3-7 évesek fejlettségi szintjét, s főleg a tanköteles gyermekek év végére elérendő követelmény szintjét. Ennek következtében beszéljük meg, s döntünk a szülőkkal együtt az iskolakezdés időpontjáról. Óvodapedagógusaink mindig képzik magukat, így a gyermekek fejlettségének mérését, esetleges fejlesztését több területen is belsőleg oldjuk meg (fejlesztő pedagógus, gyógypedagógus, gyógytestnevelő). Így segítjük a szülőket abban is, hogy az életkornak megfelelő fejlettségi szint nem elérése esetén vizsgálatokra, fejlesztésekre más községbe kelljen hordani óvodás gyermekeiket.

Amennyiben intézményünk pedagógiai munkájáról, dolgozóink végzettségéről, dokumentumainkról még többet szeretnének megtudni, szívesen állok rendelkezésükre, vagy honlapunkon – ovoda.nyaregyhaza.hu – tájékozódhatnak!

Írásomat nevelőtestületünk mottójával fejezem be:

„Minden gyermek egy egyedi és megismételhetetlen csoda, s a hozzávezető útnak is csodának kell lennie!”

Lipót Pál Józsefné
óvodavezető

ÚJ GYERMEKEK BEFOGADÁSA A FELSŐ-NYÁREGYHÁZI ÓVODÁBAN

Az idén szeptemberben 12 új gyermeket köszönthettünk intézményünkben. Nem csak a gyermekek, de a szülők is kissé szorongva lépték át első nap az óvoda kapuját. Ezzel a néhány gondolattal szeretném megnyugtatni őket.

Az egészséges személyiségfejlődés egyik fontos feltétele, az óvoda dolgozói, és a gyermekek közötti harmonikus kapcsolat. Az óvodába kerülő gyermek számára a környezetváltozás, az idegen emberek, a megszokott környezettől való elszakadás nagyon komoly nehézséget jelent. Ezek a változások az első időszakban a gyermek pszichés és testi állapotában átmeneti zavarokat okozhatnak. A gondozás, a gyermekkel való törődés, simogatás, dajkálás, az első kapocs, ami közel viszi a felnőttet a kicsihez, ami lehetővé teszi az átmeneti problémák kezelését. A 3-4 éves gyermeknek nagy szüksége van a felnőtt testközelségére, ezért az óvodai befogadás közvetlen formában, a dolgozók, és a szülők összefogásával történik. Ezért tesszük lehetővé a szülők számára az első időszakban az anyás beszoktatást.

Óvodába lépéskor a gyermekek az önkiszolgálás terén különböző fejlettségi fokon vannak, ezért a legfontosabb feladatunk ennek megismerése. Az új gyermek tapasztalja, hogy problémájával nem csak az óvó nénihez, hanem a gyermek és felnőtt közösség bármely tagjához fordulhat, és meghallgatásra is talál. Addig egyáltalán nem fejleszhető egy gyermek, amíg nincs biztonság- és komfort érzete.

Fontos számunkra a derűs, szeretetteljes légkör kialakítása, amely lehetővé teszi a nyugalmat, a jó hangulatot, amelyben aktívan lehet játszani, rajzolni, festeni, gyurmázni, ragasztani, mesélni, verselni, mondókázni stb... .

A helyi óvodai nevelési programunk egyik célja a felnőtt életre való felkészítés. Nem az a cél, hogy a gyermek helyett, a gyermeket kiszolgálva mindent a felnőttek végezzenek el, hanem a gyermek megtanulja önállóan ellátni magát. Ehhez nyújtunk mi segítséget a régi óvodások bevonásával. Az óvodai gyermekközösség felkészítése az újak fogadására már nyár végén megkezdődik. Megkérjük őket, hogy segítsenek nekik a szokások megismerésében (játékok helye, mosdó használat, az óvoda helyiségeinek megismerése). Természetesen ez nem azt jelenti, hogy nekik kell megtörölni a kicsik orrát!

Sok játékkal, érdekes eszközökkel, tevékenységekkel igyekszünk a gyermekek érdeklődését felkelteni. Számunkra is fontos, hogy a gyermek biztonságban érezze magát, szeressen óvodába járni. Az új- és régi gyermekekkel valamint szüleikkel, hogy minél hamarabb megismerjék egymást, szeptember 19-én kirándulni mentünk az Eleven Parkba, ahol egy kellemes napot töltöttünk el.

Kovácsné Maszel Anna
tagintézmény-vezető

SÉRELMEK A PSZICHIÁTRIÁN

Ha Önt, családtagját vagy ismerősét sérelem érte a pszichiátrián (kényszerbeszállítás, gyógyszerfeladagolás, bántalmazás stb.) írja meg panaszát a következő címre, vagy hívja az alábbi telefonszámot:

06-1-342-63-55

Cím: Állampolgári Bizottság az Emberi Jogokért Alapítvány
1461 Budapest Pf. 182.
E-mail: info@cchr.hu • Web: www.emberijogok.hu
Minden információt bizalmasan kezelünk.

• NyárfaLevél •
Nyáregyháza Község Önkormányzatának
hivatalos lapja

Kiadja: Nyáregyháza Község Önkormányzata
Megjelenik: kéthavonta, 1400 példányban
Felelős szerkesztő: Szedresiné Szlama Tímea
Címlapfotó: Időkapozsula (készítette: Rácz Krisztián)
Kapcsolat: ujtag@nyaregyhaza.hu
Nyomda: Mátyus Bt. 2370 Dabas, Tavasz u. 7.
Nyilvántartási szám: ISSN 2062-946X
ISSN 2062-9478

ÁLDÁS, BÉKESSÉG!

Szép képekkel, jó emlékekkel megragottan emlékezünk Nyáregyháza 600. születésnapjára. A programok sokaságából mindenki kiválaszthatta azt, amely érdeklí, amire kíváncsi. A bőség zavarával küszködtünk, egyik programból a másikba csöppentünk, az ünnep végén úgy mentünk haza, hogy jó volt itt lenni, jó volt nyáregyházinak lenni. Voltak hibái az alkalmainknak? Igen, voltak! Észre is vettük, talán még szóvá is tettük, de emlékeinkben nem élhetnek a hibák, a tévedések, hiszen a hangsúly nem ezekre esett, hanem arra, ami jó volt, ami szép volt, ami felemelő volt.

Ezekért a pillanatokért mentünk oda, ezeket raktároztuk el, ezt hordozunk magunkban. A Református Egyház „szemüvegén” nézve mit is láttunk? Pénteki napon volt egy kerekasztal beszélgetés az iskola aulájában, egyházi vezetőinkkel. Jó volt hallani őszinteségüket a jelenről, jövőről, álmokról, feladatokról, félelmekről. Számunkra ez a beszélgetés nem egy protokoll alkalom volt, amit ki kellett pipálni, hanem egy nagyszerű lehetőség egymás gondolatainak megismerésére.

Az egyházi vezetők példásan képviselték Krisztus ügét, példát

mutattak mindenkinek toleranciából, testvériességből. Kedves dolog volt a megajándékozásuk egy-egy festménnyel az önkormányzat dísztermében. A szombat a főzésről, a vendéglátásról szólt „a vendégszeretetről el ne felejtkeztek, mert ez által némelyek, tudtokon kívül, angyalokat vendégeltek meg.” (Zsid. 13.2), amelynek próbáltunk eleget tenni. A tokányunknak és burgonya fánkunknak nagy sikere volt, több mint 150 fő evett belőle. A Gyülekezetünk kis családi alkalma volt, lehetőség a találkozásra.

Vasárnap volt a fénypont számunkra, a szabadtéri

Istentisztelet, amely gazdag volt, sokszínű és békés. A baptista énekkar szép szolgálatával voltak felvezetve a felekezetek igehirdetési. Reményeimen felül volt a hallgatóság száma, azt hittem belefáradtak az emberek az ünneplésbe, de ez nem így volt. A perselyes adakozás a Gyenizs család megsegítését szolgálta, akik két beteg gyermeket ápolnak, nagy önfeláldozással.

Említést érdemel a fotókiállítás, amelynek pozitív visszhangja volt sokaktól. Volt, aki hazament szemüvegért, hogy fel tudja ismerni az arcokat. Utolsó momentum az időkapzsula elhelyezése volt az iskola udvarán, ami a 700 éves évfordulóig marad lezárva. Áldást adtunk, a jövőbe néztünk, és az Úr Isten megtartó kegyelmét köszöntük meg, valamint kértük az életünkre és utódaink életére.

Soli Deo Glória
(Istené legyen a dicsőség)

Kelemen Norbert
református lelkész

HIPERAKTIVITÁS

Az Állampolgári Bizottság az Emberi Jogokért Alapítvány kutatómunkája során feltárta, hogy a hiperaktív, figyelemzavarosnak nevezett gyermekeknek adott pszichiátriai szerek számos mellékhatást és függőséget okozhatnak a gyerekeknél. Ha gyermeke „tanulási probléma” vagy „viselkedési zavar” miatt pszichiátriai szereket szed, és úgy érzi, hogy a gyermeke állapota semmit sem változott, vagy rosszabbodott emiatt, keresse fel szervezetünket.

Az alapítvány megjelentetett egy INGYENES tájékoztató kiadványt a hiperaktivitással kapcsolatban, melyet szívesen bocsát az érintettek és a hiperaktív gyermekekkel foglalkozó személyek rendelkezésére.

Cím: Állampolgári Bizottság az Emberi Jogokért Alapítvány, 1461 Budapest, Pf. 182.
Tel.: (1) 342-63-55
 E-mail: info@cchr.hu • Web: www.emberijogok.hu

Dicsértessék a Jézus Krisztus!

Erős Vár a Mi Istenünk!

Kedves Nyáregyházi Testvérek!

Először is, hálásan köszönöm az Úristennek, hogy a 600 éves nyáregyházi ünnepség minden napja csodálatos módon sikerült. Nagyon sok jó, és színvonalas programmal, sok érdeklődővel és nagy összefogással. Hála Istennek, hogy ezt így érezzük, mert csak közösen tudunk megmaradni. Akkor lesz jövőnk, ha a múltunkra a jelenben is büszkék tudunk lenni. Az összetartozás, az egymásba kapaszkodás tart össze minket embereket, hívőket és nem hívőket. Az összetartás, az összetartozás az egymás elfogadásában, segítésében van. Ezekkel a gondolatokkal kívánom, hogy együtt tudjunk vidámak lenni, és ha az élet úgy hozza, fájdalomban és nehézségben is tudjunk osztozni.

Nagy szeretettel és örömmel hívom a testvéreket a 2011. október 22-én megrendezésre kerülő, Római Katolikus Plébánia jótékonyági, szüreti báljára.

A bál mottója egy ősi, gregorián ének kezdő mondata, mely az Ószövetségi szentírásból lett az egyház ősi éneke. A bor nemcsak az emberi nyelveket oldotta, hanem vidámitotta az emberi szíveket: „**A BOR VIDÁMÍJTJA AZ EMBER SZÍVÉT**”. (Sir 40, 20): „Az Úr szőlőjében munkálkodunk, az Úr a szőlőtő,

Áldás, Békeesség!

ti pedig a szőlővesszők” (Jn 15), mondja Jézus. Azt gondolom, hogy nekünk, keresztényeknek igen sok közünk van a szőlőhöz, ezért tartom fontosnak, hogy egyházi szervezésben 2011. október 22-én együtt legyünk. Délelőtt 10 órától a plébánia templomkertjében szüretelés-préselés és lovas-bemutató, majd késő délután egy hagyományteremtő szüreti bál veszi kezdetét. Este 6 órától az iskola aulájában vacsorával, zenés mulatsággal, vidám mesemondó műsorral és artista-akrobatikus mutatványokkal színesítve várunk minden kedves érdeklődőt. Az esti mulatságra jegyeket a szervezőknél lehet igényelni-megvásárolni (Albert Gizella, Kovács János, Krizsán Mihály és a Plébániai Hivatal).

A Két Szív Római Katolikus Plébánia jótékonyági szüreti báljának, a családok éve és a Wekerle emlékévként alkalmából a rendezvényünk fővédnöke a Wekerle major tulajdonosai, dr. Kölcsey Riedel Roland és hites felesége dr. Kölcsey Riedel Szandra, akik a lovasbemutatót tartják délelőtt a templom udvarában.

„Az Isten házába indulok, örömtől dobban a szívem”, jelisével hívom a katolikus gyerekeket, családokat, nagyszülőket, minden vasárnap 11 órakor közös Istentiszteletre, hogy Krisztus Urunkkal együtt haladjunk életünk útján. Tegyük lépéseket, hogy meg tapasztalhatunk az Isten közelségét!

Szeretettel:
András atya

SZÜRETI ÉRDEKESÉG

Régen a szüret társas eseménynek számított, amelyre egy egész éven át emlékeztek és készültek a családok. Akkoriban ez egy egész közösség – falvak, szőlőhegyek – közös ünnepe volt, amelyet a nap végén mulatságok zártak.

Habár manapság is családok, rokonok, ismerősök közös programja a szüret, a 18-19. században sokkal szélesebb körben, és nagyobb összefogással ünnepelték meg a betakarításnak ezt az időszakát.

Sok hagyomány azonban ma is él, s ezekhez – mint például a szüret kezdetének időpontjához – büszkén ragaszkodnak az emberek.

Szüret idején még a törvénykezés is szünetelt. Igazi sátoros ünnep volt a szüret, melyre még az idegen földön vitézkedő emberek is hazatértek. Kihagyhatatlan esemény volt, a társadalmi élet fontos része, s nem utolsósorban az ismerkedés egyik fontos színtere. A tánc, a mulatozás mellett természetesen nem maradhatott el a borozgatás sem.

Hagyományosan zajkeltéssel indult a szüret, riogatással, vagy pisztolylövésekkel. Csak eztán indult a munka. A lányok, asszonyok voltak a szedők, akik vidékenként változó gyűjtőedénybe – vödör, kézi puttony, kosár, sajtár – szedték kacorral (szőlőmetsző késsel) a szőlőt. Ők kiabáltak a puttonyos legényeknek, férfiaknak, akik – az akkor még fából készült – puttonyba gyűjtötték a szőlőt.

A szemeket préselés előtt összezúzták, ezután indult a tulajdonképpeni borkészítés. Természetes volt, hogy a munka alatt vidám énekszótól, viccektől volt hangos a vidék.

EGY KIVÁLÓ CSALÁD UTOLSÓ SARJA

Ez év július 17-én búcsúztatták el a felsőnyáregyházai református temetőben a Manno család utolsó sarját. Hatvannyolc évesen hívta az Ég Ura dicsőséges feltámadásáig. Manno Zsuzsannát a családi sírhant nyugalmaival várja, az Urával való dicső találkozásig.

A Manno családok nyáregyházai ága, Zsuzsanna halálával megszűnt, csak az emlékezet marad az utókornak.

Engedtessek meg a családról egy kis történeti visszaemlékezés.

Nyáry Pál 1871. tragikus halála után Manno István megveszi a birtokot, Szilárd fia családotul leköltözik Nyáregyházára és gazdálkodik. A család emberi magatartása, az egyszeri cselédekhez mindig segítőkész volt.

Az 1918-i Őszirozsás forradalomban az elnyomottak oldalán álltak. Az első világháború tragikus elvesztésekor az osztrákokat szolgáló magyar emberek elszökdöstek a frontokról családjaikhoz. Hazaérve, nyomort és éhínséget találtak. Hiába kérték a község jegyzőjét, nem segített, sőt katonaszökevényeknek nevezte őket.

Majguth Antal szőlőhegyi lakos (ma Szentimretelep) vezetésével felkeresték az urakat, segítséget kérve. Nyáryéknál csak az intéző volt, a család Pestre költözött. Nem

nyitotta ki a magtárat, feltörték. Mannoéknál az öreg nagyságos asszony, átadta a magtár kulcsokat, annyit mondott: nekünk is hagyjatok! Harmadnap a Wekerle kegyelmes urat keresték fel. Már az intéző és csendőrrel várták, a jövevények felé puskával állították le őket.

A második világháború után az uraktól földjeiket, kastélyaikat elvették. A háború szökött katonája lett az első tanácselnök községünkben. A tanácselnök emlékezett az öreg Manno nagyságára, kastélyukban maradhattak, háborítatlanul, halálukig.

Igaz a család története kicsit hosszúra sikerült, de próbáltam érzékelni, hogy úr és úr között milyen nagy a távolság.

Községünk felsőnyáregyházai temetője a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal által elismert népművészeti rangot kapta. A temetőt az 1750-es években a Nemesi Földintéző Bizottság adományozta az egyháznak Nyáry Lajos kérésére.

Sok kiváló család pihen földjében.

Kedves Manno Zsuzsanna! Pihenjél szüleid és nagyszüleid mellett, a Mindenek Ura adjon békés hazatérést.

Bába János

Helytörténeti Falukör Nyáregyháza

MŰVÉSZI VISSZATEKINTÉS

Nagyon sok munka, várakozás előzte meg az ünnepi készülődést. Négy nap öröm, jókedv, vidámság. A nagyszerűen összeállított műsorból mindenki talált megfelelőt, amit érdemes volt látni, hallani.

A polgármesteri hivatal udvarát ötezer ember töltötte meg. A helyi lakosok, az ország városaiból, külföldi városokból az elszármazottak – akik csak tehették – eljöttek, hogy részesei legyenek az ünnepnek. Az idő is kedvezett, szeptemberi nyárral örvendeztetett meg.

A műsorban táncsoportok, zenekarok, énekesek, tánczenekarok, szólisták egymást követték. Nagy örömmel és szeretettel festettem a vízfestményeket, amiket a fellépő csoportok vihettek magukkal, mint a Polgármesteri Hivatal, és a Nyáregyháza Ezredvég Múzeum és Babagyűjtemény ajándékát.

A díszteremben kiállítást rendeztünk be kortárs művészek olaj, vízfestmény, kollázs, montázs és egyéb technikák, kézimunkák anyagából, nagy sikerrel. A tárlatot Baranyi Ferenc Kossuth-díjas költő, műfordító nyitotta meg, 2011. szeptember 9-én.

Baranyi Ferenc Kaszner Margit tavaly megjelent, „Napjaim” c. könyvéhez írt előszavából idézett:

„Kaszner Margit festményeivel, grafikáival már régen beoltotta magát a szívembe, arról nem is szólva, hogy jó néhány évvel ezelőtt Nyáregyházára „hétvégisedett” ahol én gyermekéveimet töltöttem. Ugyanaz a táj ihleti most számos alkotását, amelyik az én korai zsenyéimét is hajdanán. Földiek lettünk, bár tetemes fáziskülönbséggel. Ám ez a kölcsönös Nyáregyháziság elfogulttá tesz, ha róla van szó: személyes szimpátiámat, szeretetemet hajlamos vagyok rálátni a produktumaira is ...”

A nagyszínpadon ösbemutató részletben gyönyörködhetett a nagyszámú közönség. Scholdelné emlékére Baranyi Ferenc: Casta Diva monodramájából részleteket adott elő Pánti Anna operaénekesnő. Zongorán kísért Hegedűs Valér zongoraművész, aki az előadás előtt a kiállítás megnyitóján verset mondott. A művésznő prózája és gyönyörű hangja magával ragadta a közönséget. Óriási tapsal köszönték meg a csodálatos előadást. A művésznőt és Baranyi Ferenc költőt az öltözőben tisztelő, barátok, zenekedvelők gyűrűje fogta körül, úgy gratuláltak sokan. Személyesen is gyönyörű nap volt.

A Nyáregyháza Ezredvég Múzeum és Babagyűjtemény termei is minden nap megteltek a látogató, érdeklődő közönség sokaságával,

a gyermektől a kilencven éves tolokocsis felnőttig. Kravec Lászlóné a múzeum igazgatója mindenre kiterjedő tárlatvezetését hallhatták. Vitték Nyáregyháza hírért, nevét szerte az országba és külföldre is. Csodálatos volt a látogatók arcán az öröm-fényt látni.

Szeptember 10-én Budapestről érkezett két művész csoport, a KEK vezetője Kiss Sándor fotóművész, a TAMA éléről Csillag László költő és a tagok közül sokan, most látták első alkalommal a múzeumot a helyszínen. Az udvari nagy forgatagban is örömmel nézelődtek. Isten áldotta nap volt, hogy a művészek egymás alkotásaiban gyönyörködhetek.

Végül, 11-én közös Istentiszteleten a három felekezet vezetői adtak áldást Nyáregyháza népére. Hatszáz főszerű galamb röpte jelezte, hogy fölemelően szép ünnep zárult. Egy új 600 évet kezdhet a nép Nyáry Pál földjén, Isten áldásával.

Mennyei Atyám!

600 éves Nyáregyházán

Áldd meg Nyáry Pál népét,

Áldd meg Nyáregyháza

Ezredvég Múzeum és

Babagyűjteményt!

Tiéd minden dicsőség Uram!

Kaszner Margit

Hogyan spóroljunk az energiával?

Beköszöntött az ősz, itt a fűtésszezon. Még leírni is sok: a háztartások energiateljesítményének több mint 70 százalékát a fűtés teszi ki. Íme, néhány jó tanács hogyan tudunk ezen kicsit spórolni.

Öltözz fel!

Bár az itt olvasható tanácsok jelentős része túlmutat a „húzzál fel még egy pulóvert” kezdetű, nagyszülők által előszeretettel emlegetett arany-szabályon, azért vitathatatlan, hogy az egyik leghatékonyabb módja a takarékoskodásnak, ha lejjebb tekerjük a radiátor szabályozóját. A természetesen csak ésszerű keretek között javallott megoldással akár 30 százalékkal is csökkenthetjük a fűtésre fordított energiát, és így jelentős összeget spórolhatunk meg. A magyar háztartásokra általában jellemző a túlfűtés, szeretünk kis trikóban szaladgálni otthon. Viszont ha 1 fokkal lejjebb csavarjuk a fűtést, körülbelül 5-6 százalék energiát spórolunk. Bár ez így kevésnek tűnhet, gondoljunk bele, hogy ha 26 fokról – ami nem ritka – 22-re csökkentjük a lakás hőmérsékletét, akkor máris kb. 20 százaléknyi fűtési energiát takarítottunk meg.

A pára a lényeg

Az sem szerencsés, ha az előszoba és a fürdő hőmérséklete megegyezik. (Utóbbiban érdemes valamivel jobban befűteni, hiszen itt a legkönnyebb megfázni.) Ha tehetjük, és nap közben nem tartózkodik senki a lakásban, akkor mindig tekerjük le a fűtést, de azokat a helyiségeket sem érdemes „túlmelegíteni”, amelyeket csak ritkán használunk (például vendégszoba). Érdemes odafigyelni arra, hogy mindig párologtassunk, hiszen amellyel, hogy egészséges, a hőérzetünket is megemeli. Éjszaka 2-3 fokkal is lejjebb csavarhatjuk a hőmérséklet-szabályozót, és ilyenkor érdemes lehúzni a redőnyt is a hő megtartása miatt. Ha ezt az intézkedést rendszeresítjük, akkor akár 6 százalékkal is csökkenthetjük éves energiateljesítményünket.

Szellőztetés okosan

Télen nagyon fontos, hogy rendszeresen szellőztessünk, hiszen a lakásban megrekedő és elhasználódott levegő is növeli az ilyenkor egyébként sem ritka megbetegedések számát. A fűtésszámlánkat viszont csökkenthetjük, ha mindezt az alábbi instrukciók szerint tesszük: a nagyra kitárt ablakkal történő 5-10 percre tartó szellőztetés sokkal költségkímélőbb, mintha huzamosabb ideig, résnyre nyitva hagynánk azt. Ennyi idő alatt kicserélődik a levegő a helyiségben, viszont a falak és a bútorok

nem hűlnek át, megőrzik a lakás melegét. Ilyenkor csavarjuk lejjebb a fűtést, hiszen a radiátorra áramló hideg anélkül fokozza annak teljesítményét, hogy több energiát használna.

Ne pakold körül!

A „sok kicsi sokra megy” tanácsok sorába illeszkednek az alábbi intelmek is: a radiátort ne pakoljuk körül bútorokkal, mert az akadályozza a hő szabad áramlását. Az sem szerencsés, ha egy földig érő nehéz szövetből készült függöny lóg a fűtőtest előtt, de fontos a rendszeres és alapos portörletés is. A takarításnak ez a fázisa elég gyakran a „feledés homályába vész”, pedig a radiátoron vastagon álló por is csökkenti a hő áramlásának hatékonyságát. Az alapos portörletésnél is fontosabb a rendszeres karbantartás, hiszen egy levegős fűtőtest akár 15 százalékkal is nagyobb energiateljesítményt, ebből kifolyólag vastosabb fűtés-számlát eredményezhet. A szakemberek egyöntetű véleménye az, hogy ezen nem szabad spórolni! Minden „haladó szinten” tudatos és takarékos háztartás alapvető tartozéka az úgynevezett hőtükr-fólia. Ez a barkácsboltokban könnyedén beszerezhető, a radiátor mögé saját kezűleg is felszerelhető, alumíniumréteggel ellátott fólia visszaveri a hőt, és nem a falfelületet fűtjük feleslegesen. Ezzel az olcsó és ötletes megoldással, a fűtésre fordított energia 5-6 százalékát is megspórolhatjuk.

Hőszigetelés

A fűtés hatékonyságának, illetve annak növelésének másik sarkalatos pontja a hőszigetelés. Itt érdemes kettéválasztani a saját kezűleg is rögzíthető gumicsíkokat a teljes épület hőszigetelésétől, ami már egy komoly, költséges és szakemberigényes beruházás. Természetesen ezzel a módszerrel sokkal több energiát takaríthatunk meg, mint az ablakszigeteléssel, hiszen a legtöbb energia a falakon és a tetőn szökik el, nem az ablakréseken. De az ablakokra is oda kell figyelni, hiszen teljesen felesleges energiapocsékolás, ha az értékes hő elszivárog a huzatos, rossz minőségű ablakokon.

Ésszerűen melegítsünk!

Akárcsak a távfűtéses lakások esetében, a gázfűtéses lakásoknál is fontos tényező lehet, hogy mekkora figyelmet szentelünk

a melegvíz-használat racionalizálásának. Az ilyen módon fűtött otthonokban ugyanis gyakran gázbojler melegíti a vizet a fürdéshez, mosogatáshoz is. Ezeknek a tevékenységeknek az ésszerűsítésével több tízezer forintot spórolhatunk évente. A víz felmelegítése nagyon sok energiát emészt föl, és ezt a folyamatot csak fokozza, ha túlságosan felforrósított vizet használunk.

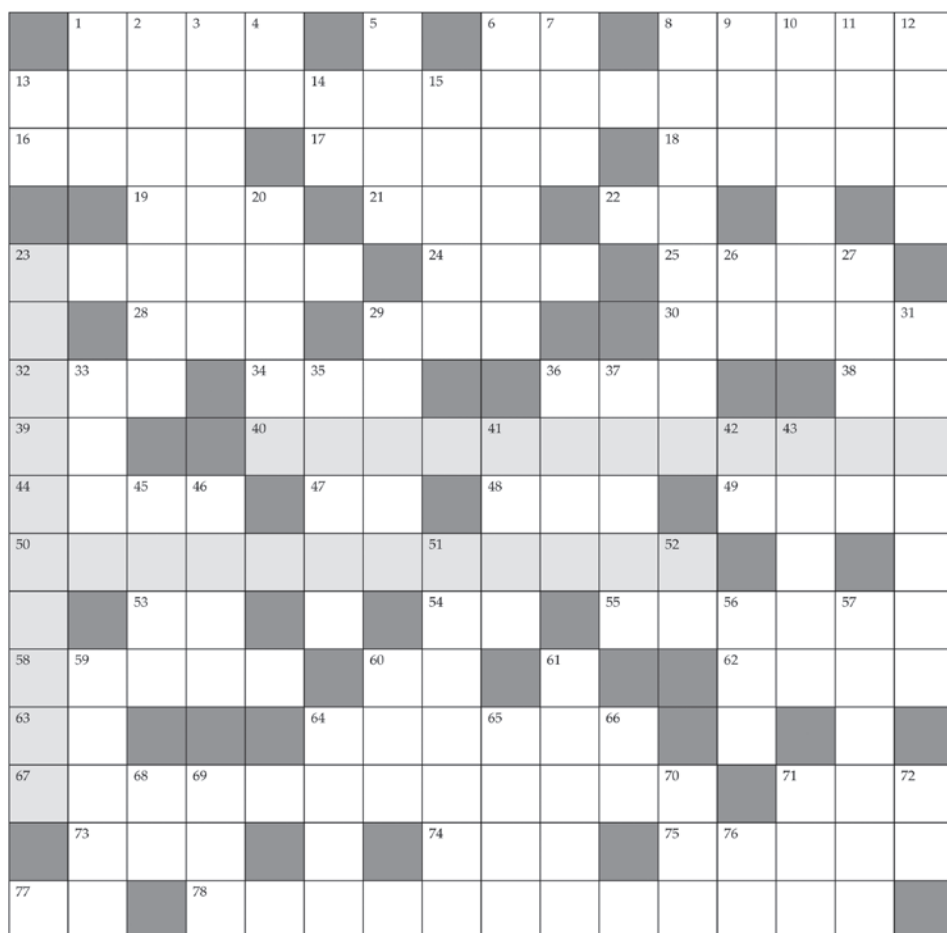
A költségek felét megtakaríthatjuk, ha egy 120 literes bojlerben 80 fokos víz helyett 50 fokosot állítunk elő. Mivel az extrémén felforrósított vízhez így is, úgy is hideg vizet keverünk, valóban érdemes megszívlelni a szakember tanácsait, aki azt javasolja: 60 foknál semmi esetre se állítsuk melegebbre a hőfokszabályozót, mert a hőveszteség is nagyobb, és a vízkőképződés is gyorsabb. Ahogy a konvektoroknál, a gáz- és villanybojlernél is figyelni kell a rendszeres karbantartásra. Ez nem csak az óvatosság és a balesetek elkerülése érdekében fontos, hanem azért is, mert például egy magasabb hőfokon üzemelő bojler fűtőszálán egy milliméter vastagságban lerakódott vízkő 10 százalékkal növelheti az energiateljesítményt, de a rosszul szigetelt csővezetéken keresztül is „szökhet az energia”.

Összegezve:

Ha egy picit jobban felöltözünk, és gyakrabban párologtatunk, ésszerűen szellőztetünk, akkor nem csak a pénztárcánk lesz vastagabb, hanem a köz- és hőérzetünk is javulni fog. Ugyanilyen fontos a konvektorok takarítása és karbantartása is, hiszen jelentősen csökkentheti a fűtőtest hatékonyságát, ha elhanyagoljuk azt. Nem beszélve a balesetveszélyről. Ha még a vízmelegítésre is odafigyelünk, a gázzzámlánkat jelentősen csökkenthetjük.

Rejtvény kicsiknek és nagyoknak

Készítette: Rácz Krisztián

Vízszintes

1. Tanuló; 6. Személyes névmás; 8. Vándorló nép; 13. Nyáregyháza településrésze; 16. Sarló vége; 17. Vánkos 18. Áldozat bemutatásának helye; 19. Durva posztó; ... Sámuel, király v.; 21. Árpa vége; 22. Ellenben, mégis; 23. Vitéz, huszár; 24. Fekvőhely; 25. Tanuló; 28. TB elődje; 29. ... Endre, költő v.; út Nyáregyházán 30. Tetőfedők; 32. Vizes élőhelyet kedvelő növény; 34. Kopasz; 36. Salsa egynemű betűi; 38. Árok közepe 39. Üres zár; **40. A megfejtés második része;** 44. Tölti, ömleszt; 47. Vonó része; 48. Felépítés, szerkezet 49. Viasz része; **50. A megfejtés harmadik része;** 53. Saját kezűleg; 54. Kutya; 55. Sáncolt (sakk) 58. ... Mór, író v.; út Nyáregyházán; 60. Névelő; 62. Nemzetközi Bíróság székhelye, fordítva; 63. Bükk része 64. Tüzet éleszt; 67. Nyáregyháza településrésze; 71. Mezőgazdasági eszköz; 73. ... de Janerio, brazil város 74. Dicsér; 75. Eltapos; 77. Te és én; 78. Nyáregyháza településrésze

Függőleges

1. Német névelő; 2. Jó szagú; utca Nyáregyházán; 3. Eke elődje; 4. Kavics; 5. Évszak; 6. Isten hozta, ... úr!, magyar játékfilm; 7. Aromás ital; 8. Nyomdaipari szakmunkás; 9. Hol keverve; 10. Király v.; út Nyáregyházán 11. Álcázás része; 12. Emelőgép; madár; 13. Növény; 14. Üres nap; 15. Fejedelem v.; út Nyáregyházán 20. Női név; **23. A megfejtés első része;** 26. InterCity; 27. Ázsiai ország v. (1945-ig); 29. ... János, költő v.; utca Nyáregyházán; 31. ... Lajos, államférfi v.; utca Nyáregyházán; 33. Árnyék része; 35. Amint, miként 36. Az első háromjegyű szám; 37. ... Vilmos, aradi vértanú; út Nyáregyházán; 41. Német népcsoport 42. Esztendő; 43. Illatos növény; utca Nyáregyházán; 45. Táska része; 46. Ceruza; 51. Tétovázik 52. Idegen tagadás; 56. Ragadozó madár; 57. Táj távlati képe; 59. Antik, ősi; 60. Hamu, angolul 61. ... Miklós, legendás alak v.; út Nyáregyházán; 64. Kevert terc; 65. Terület, tér; 66. Fel ellentéte 68. Félig sima; 69. Nem kevés; 70. Kevert per; 71. Telep közepe; 72. Európai Parlament; 76. Talmi

A megfejtést 2011. november 30-ig az ujzag@nyaregyhaza.hu e-mail címre kérjük elküldeni!

A helyes megfejtést beküldő három szerencsés olvasónk jutalma egy-egy nyáregyházi emléktárgy.

SUDOKU GYEREKEKNEK

6			2		5
5		6			
	4				
				1	
			6		2
4		1			6

5		3			
3		6		4	5
	4				
				2	
2	1		6		3
			2		1

		3		1	5
6					
	1				
				3	
					6
5	2		1		

			D		B
B					
A	G			B	D
M	B			O	G
					A
G		B			

Töltsd ki a táblázatokat úgy, hogy minden sorban és oszlopban 1-6-ig a számok csak egyszer szerepeljenek! Ahol betűk láthatók, ott a megadott betűk csak egyszer fordulhatnak elő.

Diófa Gyógyszertár
2723 Nyáregyháza, Diófásor u. 11.
Tel: 06-29/490-003
Email: diofapatika@freemail.hu

Nyitva tartásunk
megváltozott!

hétfő, kedd: 08.00 - 17.00
szerda: 08.00 - 12.00
csütörtök, péntek: 08.00 - 17.00
szombat, vasárnap: zárva

Ízelítő akciós termékeinkből.....
Az akció időtartama:
2011.10.01 - 2011.11.30-ig
Mindenkit szeretettel várunk!

**1240
helyett
999Ft**

**950
helyett
799 Ft**

**1525
helyett
1199 Ft**

**6099
helyett
3990 Ft**

**1990
helyett
1699 Ft**

**399 Ft/
darab**

Akciós áraink a fenti időtartam alatt a készlet erejéig érvényesek.
A kockázatokról és mellékhatásokról olvassa el a betegájékoztatót, vagy kérdezze meg kezelőorvosát, gyógyszerészét!

MYSTIQUE STONE INVESTMENT GROUP

- MONORIEDŐ, Barátság út 0262/13 Hrsz
- KEREPES, Szabadság út 2592/1 Hrsz
- CEGLÉD, Puskaporos u. 36

Web: www.granitsirko.hu, Email: mystquestone@gmail.com
Tel.: (06-30) 431-5858; (06-70) 601-4100; (06-70) 601-4186

MINŐSÉGI GRÁNIT SÍRKÖVEK SZÉLES VÁLASZTÉKA KEDVEZŐ ÁRON.
Minden egyedi igényt kielégítünk!

Gránit ablakpárkányok **3.600Ft/m-től**
Gránit egyes síremlékek **250.000 Ft/garnitúrától**
Gránit dupla síremlékek **350.000 Ft/garnitúrától**
TEMETŐI FELÁLLÍTÁSI KÖLTSÉGGEL.

Kerítés fedlapok, konyhapultok készítése.
Műkö síremlékek felújítása.
Sírkőbontás, betüvetés, lézergravírozás,
porcelán fénykép készítése.

HÚSPALOTA 2004 BT

akciós árajánlata

CSÉVHARASZT, NYÁREGYHÁZI ÚT 23.
TELEFON: (06-20) 569-1841 (06-29) 493-380

Üzletünk kizárólag magyar termékeket forgalmaz!!!
Pulykahús-marhahús, saját kisüzemben készült
hurka-kolbász-tepertő-zsír-pörcc
házi füstölt kolbász-csülök

Egész csirke 598/kg
Csirke mell 898/kg
Csirke comb 678/kg
Nyakas, Húsos Far-Hát 198/kg
Maj-Zúza 620/kg

**SOK SZERETETTEL VÁRUNK
MINDEN
MEGLEVŐ ÉS ÚJ VÁSÁRLÓINKAT!**

NYITVA TARTÁS: Hétfő - Péntek: 07.00 - 18.00
Szombat: 07.00 - 13.00